

Fylkesmannen i Aust- og Vest Agder
Postboks 788, Stoa
4809 ARENDAL

Kontaktperson: Kate Nystedt, Sara Grindaker, Therese Jeanette Mosti og Pål Aasvestad
Vår dato: 30.06.2017
Vår referanse: 17/1
Rundskriv erstatte: 2016-17

Kontroll av svine- og fjørfeproduksjonen 2016

1. Innledning

Fylkesmannen har som forvalter av husdyrkonsesjonsregelverket ansvar for å kontrollere at regelverket overholdes ved å kontrollere at produsenter ikke overstiger konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon. Dette rundskrivet beskriver hvordan kontrollen av produksjonsåret 2016 skal gjennomføres. Rapportene som skal benyttes ved kontrollen finnes i Landbruksdirektoratets informasjonsbase (LIB). Lov, forskrift og rundskriv om husdyrkonsesjon finnes på www.landbruksdirektoratet.no og på FM-nett. Vi viser spesielt til rundskriv 2017-16 som inneholder kommentarer til lov og forskrift. Vi viser også til kontrollveiledere som ligger på FM-nett.

2. Opplysningsplikt og kontroll

Hjemmelen for opplysningsplikt og kontroll finnes i lov 16.01.2004 nr. 5 om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen (heretter kalt loven) § 6:

«Etter pålegg fra departementet plikter produsenten å gi de opplysninger og dokumenter som er nødvendige for å kunne føre kontroll med at loven og vedtak gjort i medhold av den, blir overholdt. Departementet kan kreve adgang til anlegg for å føre kontroll med produksjonen.

Produksjonen anses som konsesjonspliktig dersom produsenten etter pålegg fra departementet ikke kan godgjøre at det ikke foreligger forhold som utløser konsesjonsplikt etter § 3.»

Departementets myndighet er delegert til Fylkesmannen, jf. forskrift 01.04.2004 nr. 611 om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen (heretter kalt forskriften) § 11. Bestemmelsene knyttet til opplysningsplikt og kontroll er nærmere omtalt i rundskriv 2017-16, kapittel 11.

3. Generelt om kontrollen

Fylkesmannen skal kontrollere om produsenten på noe tidspunkt har hatt for mange innsatte dyr (avlspurker eller verpehøner) i løpet av året, samt om det er for mange dyr (slaktegriser, slaktekyllinger eller kalkuner) som er omsatt og slaktet i løpet av et år. Det er viktig å se kontrollåret opp mot foregående år. Videre skal en eventuell overproduksjon i kontrollåret kunne reduseres for i kommende år. Dette er nærmere omtalt i rundskriv 2017-16, kapittel 8.1. Opplysninger om innsatte, omsatte og slaktede dyr finnes i rapportene LEV001, LEV002 og LEV003. Disse rapportene er nærmere omtalt i vedlegg 1.

Opplysningene i rapportene er hentet fra flere kilder, blant annet husdyrkonsesjonsregisteret, leveransedatabasen og søknader om produksjonstilskudd. Vi gjør oppmerksom på at datagrunnlaget i LEV001 og LEV002 kan være mangelfullt. Blant annet vil søknader om produksjonstilskudd som behandles manuelt legges over i LIB på et senere tidspunkt, sammenlignet med søknadene som behandles maskinelt. Videre vil rapportene vise for lav produksjon for produsenter som er med i purkering. Dette er omtalt nærmere i kapittel 4.

I rapportene er produksjonsopplysningene oppgitt i både antall dyr og i antall konsesjonsenheter. Forholdstallene som brukes for å regne om mellom benevningene er satt i forskriftens § 3, og omtales også i rundskriv 2017-16, kapittel 4.3.

Antall omsatte og slaktede dyr (slaktegris, slaktekylling og kalkun) som er oppgitt i rapportene er hentet fra leveransedatabasen. Dyr med varekoder kassert og kassert/erstattet skal telles når antallet omsatte og slaktede dyr skal beregnes i konsesjonssammenheng. De er derfor tatt med i datagrunnlaget. Dyr med varekoden «purke» er ikke tatt med i datagrunnlaget for omsatte og slaktede dyr. Dette er for å unngå at purker reguleres dobbelt, det vil si både som innsatt og som omsatt og slaktet.

Landbruksdirektoratet ber Fylkesmannen være ekstra oppmerksom på produsenter som produserer på, eller svært tett inntil konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon. Dette kan for eksempel gjøres ved å innhente informasjon om eggleveranser, innkjøp av kraftfôr eller innkjøp av dyr. Det er viktig at dette arbeidet ikke går på bekostning av arbeidet med driftsfellesskapsaker.

4. Purkeringer

En oversikt over medlemmer i purkeringer finnes i vedlegg 2. Listen over nav inneholder blant annet navn på eiere av nav, størrelser på konsesjoner og antall satellitter tilknyttet hvert enkelt nav. Listen over satellitter viser blant annet produsentnavn og antall avlspurker som er forventet leid inn i navet. Listen over medlemmer i purkeringer må brukes sammen med LEV001 og LEV002 når Fylkesmannen kontrollerer produsenter som har avlspurker.

Avlspurker som ikke er med i purkering teller som 20 konsesjonsenheter, mens avlspurker i purkering teller som 40 konsesjonsenheter. Dette er beskrevet i forskriftens § 3. I LEV-rapportene 001 og 002 er det ikke mulig å skille mellom disse to driftsformene, og forholdstallet er derfor satt til 20 for alle avlspurker. For å finne riktig antall

konsesjonsenheter for medlemmer i purkering må derfor antall konsesjonsenheter fra innsatte dyr i rapporten multipliseres med to, og eventuelt omsatte og slaktede dyr må deretter legges til.

Nærmere informasjon om nav og satellitter, herunder forholdstall og konsesjongrenser, er oppgitt i forskriftens §§ 3 og 1 og er nærmere omtalt i rundskriv 2017-16, kapittel 9.

5. Felles eierinteresser eller økonomiske interesser

Rapportene LEV001 og LEV002 avdekker ikke tilfeller hvor to eller flere produsenter har felles eierinteresser i samme produksjon, eller der to eller flere samarbeider om konsesjonsregulert produksjon i slik at grad at de må anses å ha økonomiske interesser i samme produksjon. Fylkesmannen har ansvar for å avdekke brudd etter lovens § 3, og vi understreker viktigheten av at mulige brudd etter denne bestemmelsen blir kontrollert. Se rundskriv 2017-16, kapittel 5 for mer informasjon.

6. Produksjon over to år

I henhold til forskriftens § 2 er det anledning til å overstige konsesjongrensen eller innvilget konsesjon med inntil 15 % ett år, mot en tilsvarende reduksjon i produksjonen det påfølgende året. Med ett år menes ett kalenderår. Dersom overproduksjonen *overstiger* 15 % ett år, skal det reageres umiddelbart for all produksjon som overstiger 15 % - regelen. Dersom en produsent har hatt en overproduksjon på *inntil* 15 % et år, må eventuell oppfølging avvantes til året etter. Er produksjonen da ikke redusert tilsvarende, skal det reageres med å ilagge standardisert erstatning.

Bestemmelsen åpner ikke for å øke produksjonsomfanget et år, på bakgrunn av at produksjonen året før var under konsesjongrensen eller innvilget konsesjon. Se rundskriv 2017-16, kapittel 8.1 og 12.4 for nærmere beskrivelse av toårsregelen og for regneeksempler.

7. Kombinert svineproduksjon

Med kombinert svineproduksjon menes produksjon med både avlspurker (regulert som innsatte dyr) og slaktegris (regulert som omsatte og slaktede dyr). Rapportene LEV001 og LEV002 viser totalt antall slaktegriser gjennom året, og for hver enkelt måned. I tillegg viser rapportene det *høyeste* antallet avlspurker produsenten har søkt om produksjonstilskudd for i det aktuelle året.

Det følger av forskriftsendringen fra 01.01.2015 at dersom antallet innsatte avlspurker har oversteget konsesjongrensen for en kortere periode enn ett år, skal den standardiserte erstatningen beregnes «forholdsmessig ut fra periodens varighet», jf. forskriftens § 8 tredje ledd. For å gjøre kontrollen av kombinert svineproduksjon forvaltbar, anbefaler vi å legge det *laveste* antallet innsatte avlspurker til grunn. Da lar man tvilen komme produsenten til gode, og risikoen for at det ilegges en for høy standardisert erstatning minimeres. Siden LEV-rapportene viser det høyeste antallet innsatte avlspurker det er søkt produksjonstilskudd om, må Fylkesmannen derfor hente ut søknader om

produksjonstilskudd for å finne det laveste antallet avlspurker. Dette er nærmere beskrevet i rundskriv 2017-16, kapittel 11.2.

Dersom produsenten kan dokumentere hvor lenge overproduksjonen har funnet sted, kan Fylkesmannen benytte produsentens tall, og beregne standardisert erstatning ut fra dette. Eksempel på slik utregning er vist i rundskriv 2017-16, kapittel 12.4.3.

8. Eggproduksjon

Kontroll av foretak med eggproduksjon skiller seg fra kontroll av foretak med omsatte og slaktede dyr. Siden kontrollgrunnlaget kun er basert på søknader om produksjonstilskudd, kan det ofte være nødvendig å innhente tilleggsinformasjon utover hva som er å finne i LEV-rapportene. Dette er nærmere omtalt i rundskriv 2017-16, kapittel 11.1.

9. Bortfall av konsesjon etter 10 år

I lovens § 5 første ledd står det følgende: «Dersom det de siste 10 årene ikke har vært ervervsmessig produksjon av svin eller fjørfe på det gårds- og bruksnummer som konsesjonen tilligger, bortfaller konsesjonen.»

Fylkesmannen skal årlig kontrollere om det har vært ervervsmessig produksjon på eiendommer med konsesjon de siste 10 årene. Produsenter som ikke har hatt produksjon det siste året vil ikke bli lest inn i LEV001. Fylkesmannen må derfor sammenstille LEV001 med LEV004, som gir en fullstendig oversikt over eiendommer med konsesjon. Eventuelle avvik mellom disse rapportene undersøkes videre ved at man finner historiske leveransetall eller søknader om produksjonstilskudd. Dette for å avdekke når det sist var produksjon på den aktuelle eiendommen.

En ubenyttet konsesjon bortfaller etter regelverket av seg selv ved utløpet av tiårsperioden, uten forutgående enkeltvedtak. Fylkesmannen må i det konkrete tilfellet vurdere hva slags produksjon som kan karakteriseres som ervervsmessig. Produksjonens omfang og varighet vil være vesentlige momenter i en slik vurdering. Fylkesmannen skal orientere Landbruksdirektoratet om slike tilfeller fortløpende, slik at husdyrkonsesjonsregisteret kan oppdateres. For utfyllende kommentarer, se rundskriv 2017-16 kapittel 10.

10. Vedtak om standardisert erstatning

I rundskriv 2017-16, kapittel 12.4 gis det en nærmere beskrivelse av kravene som stilles for å kunne ilegge standardisert erstatning, og om innkrevingen av denne. I tilfeller hvor Fylkesmannen mistenker brudd på husdyrkonsesjonsregelverket, skal produsenten gis mulighet til å uttale seg før vedtak fattes.

Vi minner om at Landbruksdirektoratet skal stå som kopimottaker på alle vedtak fattet etter husdyrkonsesjonsregelverket, og at hver enkelt oversendelse kun skal inneholde ett vedtak.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Hans Edvin Flugund
seksjonssjef

Therese Jeanette Mosti
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Vedlegg 1 - rundskriv 2017-19 - veiledning for bruk av rapporter i LIB

Vedlegg 2 - rundskriv 2017-19 - oversikt nav og satellitter i purkeringer